

METODOLOŠKO OPOZORILO

Na SURS uporabljamo od leta 2018 dva nova podatkovna vira, Register nastanitvenih obratov in podatke, zbrane s sistemom eTurizem, s čimer želimo izboljšati kakovost statistike prihodov in prenočitev turistov ter turističnih nastanitvenih zmogljivostih v Sloveniji.

Hkrati s prehodom na omenjena nova podatkovna vira se je spremenila tudi metodologija zajema podatkov. Od januarja 2018 dalje se namreč v mesečne podatke zajemajo vsi nastanitveni obrati, tudi tisti, ki so imeli v svoji ponudbi manj kot 10 stalnih ležišč (prag). Taki nastanitveni obrati se namreč pred letom 2018 niso zajemali v mesečne statistike, ker so nam podatke sporočali le enkrat na leto, in sicer za celo leto skupaj.

Zaradi navedenih razlogov podatki [od januarja 2018](#) naprej **niso neposredno primerljivi s podatki za referenčne (poročevalske) mesece pred tem datumom**. Mesečni podatki za obdobje do decembra 2017 so na voljo v [arhivu](#).

Prve ocene vpliva novih podatkovnih virov in spremenjene metodologije zajema podatkov na statistiko turizma – za pravilnejše razumevanja razlik med statističnimi podatki za čas do leta 2017 in podatki za čas od leta 2018 dalje:

Zajem opazovanih enot je od januarja 2018 popoln. To pomeni, da so odslej tudi v mesečne statistike (mesečno statistično raziskovanje Prihodi in prenočitve turistov) zajeti nastanitveni obrati z manj kot 10 stalnimi ležišči. Podatki za leto 2017 kažejo, da so ti manjši nastanitveni obrati, ki doslej niso bili vključeni v mesečno spremljanje in so nam podatke sporočali le za celo leto skupaj, k skupnemu letnemu številu prihodov turistov prispevali 4 %, k skupnemu številu prenočitev turistov pa 5 %.

Ugotavljamo, da se učinki opisanih sprememb že kažejo in da so ti dobri: zajem turističnih nastanitvenih obratov v Sloveniji je zaradi vzpostavitve Registra nastanitvenih obratov in novega elektronskega sistema sporočanja podatkov o gostih popolnejši. K popolnosti zajema že prispeva tudi povečan nadzor nad sporočanjem podatkov o gostih (nadzor izvajajo Policija in tudi občinski inšpektorji) in nadzor nad registracijo nastanitvenih obratov (tržni inšpektorat). Primer: v statistično raziskovanje v letu 2017 je bilo vključenih približno 4.000 nastanitvenih obratov, mesečne podatke pa je SURS pridobil (zbral) od približno 2.000 nastanitvenih obratov. Stanje v Registru nastanitvenih obratov na dan 31. 3. 2018 pa je kazalo, da je bilo na navedeni datum zajetih v register skupno 5.715 turističnih nastanitvenih obratov, od tega 5.362 obratujočih. Glede na to, da je register nov, pričakujemo, da se bo v prihodnosti še izboljšala tudi popolnost in kakovost registra.

Ker je zajem opazovanih enot po novem popolnejši, objavljeni mesečni podatki za 2018 niso neposredno primerljivi z mesečnimi podatki za 2017 (oziroma z objavljenimi mesečnimi podatki za obdobje od 2008 do 2017).

Da bi vsaj deloma prikazali gibanje na področju nastanitvenih statistik – ne glede na vpliv spremenjene metodologije in prehoda na nove podatkovne vire –, smo pripravili analizo prihodov in prenočitev turistov. V analizo smo vključili tiste nastanitvene obrate, ki so nam podatke sporočili v prvih treh mesecih 2017, obratovali pa so tudi v prvih treh mesecih 2018; tako smo lahko primerjali število prihodov in prenočitev v istih nastanitvenih obratih v istih mesecih obeh let.

Analiza kaže, da je bilo v teh nastanitvenih obratih v prvih treh mesecih 2018 zabeleženih 88 % vseh prihodov in 86 % vseh prenočitev turistov. Ti nastanitveni obrati so v prvem trimesečju 2018 v primerjavi s prvim trimesečjem 2017 zabeležili približno enako število prihodov in za 1 % manjše število prenočitev turistov.

Če bi primerjali (sicer ne povsem primerljive) podatke o številu prihodov in številu prenočitev turistov v 1. četrtletju 2018 (zajeti vsi nastanitveni obrati) s podatki za 1. četrtletje 2017 (zajeto manjše število obratov zaradi praga in neobstoja evidence vseh obratov), bi podatki pokazali 11-odstotno povečanje števila prihodov in 9-odstotno povečanje števila prenočitev turistov. Prve ocene nam torej kažejo, da je vpliv spremenjenega zajema in metodologije na povečanje vrednosti števila prihodov in prenočitev turistov v prvem tromesečju 2018 približno 10 odstotnih točk.

Ker so bile prve analize opravljene na začasnih podatkih, bomo te analize nadaljevali. Predvidevamo, da bomo končne mesečne podatke za leto 2018 objavili konec marca 2019. Takrat bomo objavili tudi revidirano celotno časovno vrsto mesečnih podatkov za leto 2017.

Pripravila: Matija Prijatelj in Oliver Butina

Datum: 28. 6. 2018